

Declaració d'Arenys de Munt

Autor: Dolors Marín

Data de publicació: 10-06-2015

Declaració d'Arenys de Munt contra la manipulació i falsificació documental i a favor de la memòria històrica i l'accés als arxius públics

Atès que l'article 27 de la Declaració Universal dels Drets Humans garanteix el dret a la cultura de totes les persones i, amb ell, el dret a conèixer el seu passat.

Atès que segons l'article segon del Conjunt de principis actualitzat per a la protecció i la promoció dels drets humans mitjançant la lluita contra la impunitat de Nacions Unides "cada poble té el dret inalienable de conèixer la veritat sobre els esdeveniments succeïts en el passat en relació amb la perpetració de crims aberrants i sobre les circumstàncies i els motius que van portar, mitjançant violacions massives o sistemàtiques, a la perpetració d'aquests crims. L'exercici ple i efectiu del dret a la veritat proporciona una salvaguarda fonamental contra la repetició d'aquest tipus de violacions."

Atès que tot escrit històric és selectiu, parcial, subjectiu i fet sobre la base d'allò que es vol remarcar; i que, per tant, allò que no interessa està condemnat a l'oblit o a l'espera d'una altra perspectiva històrica diferent que ho redimeixi de l'oblit etern.

Atès que tot i que en història no hi ha veritats absolutes ni interpretacions estrictament objectives i que és indubtable que s'han produït manipulacions i falsificacions en documents oficials que distorsionen el coneixement del seu passat.

Atès que el passat pot il·luminar camins però també pot distorsionar la realitat, en particular quan es tracta d'un poble dotat d'una "vocació de manipulació" amb la predisposició de crear una historiografia que s'adapti a les seves pretensions nacionals, les quals vol imposar a altres pobles i cultures.

Atès que el fet que la història l'escriuen els vencedors és una creença que ve de lluny (ja que els primers a incorporar

historiadors a les tropes conqueridores van ser els grecs i els romans) i que és àmpliament acceptada, dins i fora del món acadèmic.

Atès que compartim el posicionament de Milan Kundera, el qual assenyala al Llibre del riure i l'oblit que “el primer pas per aniquilar un poble és esborrar la seva memòria. Destruir els seus llibres, la seva cultura, la seva història. I després cercar algú perquè escrigui nous llibres, perquè elabori una nova cultura, perquè inventi una nova història. En poc temps la nació començarà a oblidar allò que és i allò que va ser.”

Atès que la vigent Llei de Documents Oficials a l'Estat espanyol, que regula la confidencialitat d'alguns arxius, té els seus orígens durant el franquisme (fou aprovada l'any 1968 i reformada l'any 1978, abans d'aprovar-se la Constitució) i que incorpora impediments jurídics que dificulten l'accés als arxius històrics per part dels estudiosos.

Atès que cal denunciar i combatre qualsevol falsificació i manipulació i que per fer-ho és imprescindible garantir l'accés als arxius i documents històrics per conèixer-ne la fiabilitat i veracitat.

Atès que cal combatre la falsificació i la manipulació del passat per garantir el dret a la memòria històrica dels ciutadans i dels pobles, i que per fer-ho és necessari permetre l'accés als arxius per poder investigar, amb fiabilitat, la veracitat i autenticitat d'aquests documents.

Atès que enguany se celebra el 14è Simposi sobre la Descoberta Catalana d'Amèrica, en el qual s'ha evidenciat que bona part dels documents corresponents a l'època moderna han estat falsificats, censurats i/o retocats.

Es proposa aprovar la següent declaració:

Primer: Volem denunciar les limitacions que imposa l'Estat espanyol per consultar els arxius públics i reclamar una nova normativa que faciliti l'accés dels historiadors i investigadors als documents custodiats per les administracions públiques sobre el nostre passat.

Segon: Volem fer una crida per replantejar fets històrics que, fins ara, s'han considerat autèntics i verços a fi de comprovar si s'ha produït una manipulació i falsificació documental amb objectius polítics per tal d'ocultar realitats incòmodes.

Tercer: Assumim el compromís de continuar treballant per denunciar una possible falsificació i manipulació que transgredeixi fets sobre els quals interpretem la nostra història col·lectiva.

Quart: Volem trametre aquesta Declaració al Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, al Ministerio de Cultura del regne d'Espanya, a l'ONU, a la UNESCO, a l'Institut Nova Història i a les universitats i arxius públics del Principat.

Arenys de Munt, 21 de novembre de 2014.

La Dolors Marín i en Carles Mitjà van presentar el manifest al 14è Simposi de la Descoberta Catalana d'Amèrica: enllaç a l'enregistrament